

OBSAH

Úvodem	13
1 Zpracování trhu	15
1.1 Výzkum potřeb a výzkum trhu	15
1.1.1 Průzkum poptávky	20
— průzkum trhu v socialistických zemích	23
— průzkum trhu v ostatních zemích	25
— marketingový výzkum	27
1.2 Obchodní síť	31
1.2.1 Obchodní (prodejní) politika	31
— prodejní metody	34
— provize	37
1.2.2 Smlouvy o obchodním zastoupení	38
— provizní dopis	40
— malá provizní smlouva	43
— velká provizní smlouva	43
— smlouva o výhradním zastoupení (provizní)	44
— smlouva o výhradním prodeji	46
1.2.3 Prodejní sklady v zahraničí	48
— formy prodejních skladů	49
1.2.4 Faktoring	55
1.3 Propagace	55
1.3.1 Propagační prostředky a jejich distribuce	56
— inzerce	57
— veletrhy a výstavy	58
— tiskový propagační materiál	58
— přímé adresní akce	58
— televize, film, rozhlas	59
— propagace na místě prodeje	60
— propagace na obalech	61
— reklamní a dárkové předměty	61
1.4 Práce s veřejností (public relations)	62
1.5 Informace v zahraničním obchodě	65
1.5.1 Bankovní informace	65
2 Obchodní operace v zahraničním obchodě	68
2.1 Obchodní metody přímé a nepřímé	68
2.2 Nabídka zboží	71
2.2.1 Způsoby nabídky zboží	72
— náborové dopisy a jiné formy akvizice	72
— katalogy a jiné prodejní pomůcky	72

2.2.2	Umění prodávat	73
2.3	Kupní smlouva a jiné smlouvy	73
2.3.1	Základní předpisy	74
2.3.2	Kupní smlouva	75
	– vznik kupní smlouvy	75
	– obsah kupní smlouvy	76
2.3.3	Smlouvy uzavírané v souvislosti s kupní smlouvou	88
	– smlouva o výhradním prodeji	88
	– smlouva o výhradním odběru	88
	– smlouva o přednostním odběru a smlouva o přednostním prodeji	89
2.3.4	Smlouva o montáži a jiné smlouvy o dílo	89
	– smlouva o montáži	90
	– ostatní smlouvy o dílo	92
2.4.	Odstoupení od smlouvy a náhrada škody	93
2.4.1	Odstoupení od smlouvy	93
2.4.2	Náhrada škody	94
2.5	Ceny v zahraničním obchodě	96
2.5.1	Efektivnost a rentabilita cen v zahraničním obchodě	96
2.5.2	Druhy cen	99
	– tvorba cen v zahraničním obchodě	101
2.5.3	Kalkulace v zahraničním obchodě	107
	– vývoz	107
	– dovoz	109
2.6	Dodací podmínky	115
2.6.1	Všeobecné dodací podmínky RVHP	115
2.6.2	Všeobecné montážní podmínky RVHP 1962	117
2.6.3	Incoterms	119
	– jednotlivé doložky podle Incoterms 1953	120
2.6.4	Jiné dodací podmínky	121
2.7	Výměnné obchody	126
2.7.1	Kompenzace	127
	– druhy kompenzací	128
	– zúčtování kompenzace	129
2.7.2	Reciprocity	131
2.7.3	Junktivy	131
2.7.4	Switche	131
2.8	Některé jiné operace	132
2.8.1	Veřejná soutěž (tendr)	132
2.8.2	Leasing	133
2.9	Burzy a aukce	136
2.9.1	Burzy	136
	– burzovní obchody	138
2.9.2	Aukce	139
2.10	Doklady při obchodních operacích	141
2.10.1	Systém jednotných dokladů	141
2.10.2	Jednotlivé doklady	141
2.10.3	Způsob vyplňování a zpracování dokladů	145
3	Telekomunikace	148
3.1	Telefonický styk	149
3.1.1	Poplatky v telefonním styku	149
3.1.2	Některé druhy hovorů	150
3.2	Telegrafický styk	152

3.2.1	Poplatky v telegrafickém styku	152
3.2.2	Polokódování	154
3.2.3	Kódování	156
3.2.4	Druhy telegramů — výhody a služby telegrafu	157
3.3	Dálnopisný styk	159
3.4	Tabulka časových rozdílů	161
4	Obal, balení a označování zboží	163
4.1	Obalová technika	163
4.1.1	Funkce a podmínky balení	163
4.1.2	Předpisy o obalech a balení	164
4.2	Druhy obalů a balení	167
4.2.1	Spotřebitelské obaly	169
	— druhy spotřebitelských obalů	171
	— vnitřní ochranné balení	172
	— zajišťování výrobků v obalech	172
4.2.2	Přepravní obaly	174
	— druhy přepravních obalů	174
4.3	Označování (signování)	178
4.3.1	Způsob označování obalů	179
4.3.2	Označování váhy a rozměrů na přepravních obalech a manipulační značky	180
4.4	Zvláštní požadavky na balení	180
4.4.1	Přípustné maximální rozměry a váha	181
4.5	Palety a kontejnery	182
4.5.1	Palety	182
4.5.2	Kontejnery	183
4.6	Zkoušení a hodnocení obalů a balení	184
4.7	Požadavky některých mimoevropských států na označování nákladových kusů	186
5	Přeprava a skladování	196
5.1	Železniční přeprava	199
5.1.1	Předpisy o železniční dopravě	200
5.1.2	Přepravní smlouva	201
5.1.3	Přepravní doklady	202
5.1.4	Přepravné	203
5.2	Přeprava zásilek po řekách a kanálech	205
5.2.1	Předpisy o říční dopravě	206
5.2.2	Přepravní smlouva	207
5.2.3	Přepravní doklady	207
5.2.4	Přepravné	210
5.2.5	Dohoda o mezinárodní přímé sdružené dopravě zboží železnice — voda (Dunaj) — MZVS	210
5.2.6	Překladní a skladní řád pro přístavy určené pro veřejnou potřebu	212
5.3	Námořní přeprava	213
5.3.1	Předpisy o námořní dopravě	214
5.3.2	Přepravní smlouva	217
5.3.3	Přepravné	218
5.4	Silniční přeprava (kamiónová)	221
5.4.1	Předpisy o silniční (kamiónové) dopravě	223
5.4.2	Přepravní smlouva	223
5.4.3	Přepravní doklady	224

5.4.4	Přepravné	224
5.5	Letecká nákladní přeprava	225
5.5.1	Předpisy o letecké nákladní dopravě	225
5.5.2	Přepravní smlouva	226
5.5.3	Přepravní doklady	226
5.5.4	Přepravné	227
5.5.5	Letecká sběrná služba	228
5.6	Poštovní přeprava zásilek	228
5.6.1	Předpisy o poštovní dopravě	228
5.6.2	Přepravní smlouva	228
	— druhy poštovních zásilek	229
5.6.3	Přepravní doklady	229
5.6.4	Přepravné	230
5.7	Skladování zásilek	230
5.7.1	Předpisy o skladování	231
5.7.2	Skladní smlouva	231
5.7.3	Skladní doklady	232
5.7.4	Skladné	232
5.8	Uplatňování práv z přepravní smlouvy	233
5.8.1	Reklamace	234
	— železniční přeprava	234
	— silniční automobilová přeprava	236
	— říční přeprava	237
	— námořní přeprava	237
	— letecká přeprava	238
5.8.2	Náhrada škody	239
	— železniční přeprava	239
	— silniční automobilová přeprava	239
	— říční přeprava	240
	— námořní přeprava	240
	— letecká přeprava	241
5.9	Dopravní pojištění	241
5.9.1	Pojistná smlouva (pojistka)	242
	— místní a časový rozsah pojištění	243
5.9.2	Některé druhy pojištění	244
	— pojištění zvláštní havárie	244
	— pojištění proti všem nebezpečím	245
	— pojištění válečných rizik	246
	— pojištění politických rizik	246
	— pojištění zvláštních rizik	246
5.9.3	Pojistné	247
5.9.4	Franšíza (spoluúčast)	248
5.9.5	Doklady o škodě a uplatňování nároků	248
6	Průvodní doklady ke zboží	250
6.1	Hlavní druhy průvodních dokladů	250
	— obchodní faktura	251
	— konzulární faktura	252
	— celní faktura	253
	— osvědčení o původu zboží	254
	— vážní list	255
	— osvědčení o jakosti	255
	— osvědčení o kontrole zboží	255

— zdravotní, resp. veterinární osvědčení	256
— rostlinolékařské osvědčení (fytopatologické osvědčení)	256
— osvědčení o dezinfekci	256
— balicí list	257
— osvědčení o vyšší moci	257
— potvrzení zaslátelce	257
— osvědčení o přechodu zboží přes hranice	258
6.2 Jiné průvodní doklady	258
6.3 Osvědčování a ověřování průvodních dokladů	259
7 Placení v zahraničním obchodě	260
7.1 Platební dohody	261
7.1.1 Druhy platebních dohod	261
7.1.2 Mezní úvěr	264
7.2 Platební prostředky	265
7.2.1 Měna	266
— druhy měn v platebním styku	266
7.2.2 Jiné platební prostředky	269
7.3 Platební technika	270
7.3.1 Platební podmínky (časové rozdělení platů)	271
— placení předem (záloha, akontace, avans)	271
— placení při dodání zboží	272
— placení po dodání zboží	273
7.3.2 Jednotlivé formy placení	273
— placení v hotovosti	273
— prostá úhrada	273
— dokumentární akreditiv	274
— dokumentární inkaso	278
— platební příslib	279
— promptní placení	279
— směnka	280
— šek	288
7.3.3 Záruka	290
— záruční list	292
— záruky přijaté a vydané	293
— záruky přímé a nepřímé	293
— záruky platební a neplatební	294
7.4 Úvěr v zahraničním obchodě	295
7.4.1 Druhy úvěrů	296
— úvěry podle splatnosti	297
— úvěry podle druhu obchodu	298
— úvěry podle účelu (druhu operace)	299
— úvěry podle nositele úvěru	299
— vládní úvěry	300
— úvěry podle způsobu zajištění	301
7.5 Úvěrování dovozu a vývozu v ČSSR	301
7.5.1 Dovošní úvěry	302
7.5.2 Návrtné devizové úvěry	302
7.5.3 Vývošní úvěry	302
7.6 Kursová rizika	303
7.6.1 Kursové doložky	303
7.6.2 Termínový prodej a nákup deviz	304
7.7 Úvěrové pojištění	305

7.7.1 Druhy úverového pojištění	305
— pojištění platební nezpůsobilosti	305
— pojištění dokumentárního inkasa	305
8 Přejímka zboží a reklamace	306
8.1 Dodávky pro vývoz	308
8.1.1 Podmínky pro dodávky zboží pro vývoz	308
8.1.2 Prověřování plnění	309
8.1.3 Odpovědnost za vady a reklamace	310
— penále	312
8.2 Vývozní investiční celky	313
8.3 Dodávky z dovozu	313
8.3.1 Podmínky pro dodávky zboží z dovozu	313
8.3.2 Prověřování plnění	315
8.3.3 Odpovědnost za vady a reklamace	317
9 Spory a některé právní otázky	320
9.1 Řešení sporů	320
9.1.1 Rozhodčí soudy	320
9.1.2 Soudní spory v zahraničí	323
9.2 Průmyslové vlastnictví	329
9.2.1 Právo patentní a známkové	329
— vynálezy a patenty	329
— ochranné známky	330
— průmyslové vzory	331
— označení původu	332
9.2.2 Licence	334
9.2.3 Ochrana proti nekalé soutěži	336
10 Devizové hospodářství	338
10.1 Devizové předpisy	338
10.2 Devizové řízení	339
10.3 Platební povolení	339
11 Mezinárodní hospodářské vztahy	341
11.1 Smlouvy v mezinárodním obchodě	341
11.1.1 Obchodní smlouvy (úmluvy) a obchodní dohody	341
— zbožové listiny	343
11.1.2 Platební dohody	344
11.1.3 Ostatní mezistátní smlouvy a dohody	346
— dohody o hospodářské a technické spolupráci	346
— dohody o vědeckotechnické spolupráci	347
— dohody o hospodářské kooperaci na úseku průmyslu	347
11.1.4 Některé zvláštní dohody a úmluvy	347
11.2 Obchodní politika	348
11.2.1 Hlavní zásady obchodní politiky	349
— nejvyšší výhody	349
— recipocita	351
— národní režim	351
— diskriminace	352
— preference	353
— plán zahraničního obchodu a monopol zahraničního obchodu	354

11.2.2	Smlouvy a organizace zabývající se problémy mezinárodního obchodu	354
	– Všeobecná dohoda o clech a obchodu	355
	– Mezinárodní měnový fond	356
	– Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj	357
	– Konference OSN pro obchod a rozvoj	358
	– Úmluvy o celní spolupráci a výstavách	358
11.2.3	Smlouvy a organizace zabývající se mezinárodními zbožovými problémy	360
11.2.4	Smlouvy o mezinárodní hospodářské spolupráci a některá integrační seskupení	361
	– Rada vzájemné hospodářské pomoci (RVHP)	361
	– hospodářská integrační seskupení kapitalistických států	363
	– ekonomická seskupení rozvojových zemí	366
11.3	Clo a celní politika	367
11.3.1	Celní sazebníky	308
	– druhy cel	368
11.3.2	Celní řízení	372
11.4	Dovozní povolovací řízení	386
12	Československé organizace oprávněné k provozování zahraničního obchodu	392
	Rejstřík	401